

Ríkisfelagsskapurin eigur at geva føroyingum fram- íhjárættindi í ríkissjógvi

— sigur Jákup Lindenskov, fólkatingsmaður í eini viðmerking til svarið hann fekk frá Anker Jørgensen, forsætisráðharra í fólkatinginum í seinastu viku

tilskudsreformen. Jeg vil kun bede hr. Lindenskov om at sige derhjemme, hvad man nu godt ved i forvejen, det er egentlig regeringen, der venter på en reaktion fra landsstyret men hensyn til, hvordan en finansieringsreform kunne være, men når det er sagt, så tror jeg, at vi kan gå i gang med forhandlingen og forhåbentlig også finde en løsning.

markir eftir gróðini.

Fyri okkara viðkomandi eru tað eisini onnur viðurskipti, sum eru avgerandi. Vit hava hildið fast við, at ríkisfelagsskapurin gevur okkum rættindi, sum eru meira enn krónur fyrr høvdu — og vit halda stóðugt fast við, at ríkisráttindini eiga at geva føroyingum framíhjárættindi í ríkissjógvi, tað skuldi verið so rimuligt.

EF roynir at «informera» um, at Grønland fær munandi studning við at vera limur í EF. Men tað kann ikki vera rætt beint uppundir eina fólkaatkvøðu at koma við slíkum. Grønendingar hava fyrr tíðliga vist, at teir voru imóti hesum felagsskapi, og tí má hesin informeringsformurin vera meira enn frek-

ur.

Fyri okkum eru tað fiskivinnurættindini, sum hava tyding, tað sama er um Grønland at siga. Fyri EF londini er fiskivinnan bert ein

partur, sum hevur havt so litlan áhuga í storri heildini, teir settu úttan at blunka tey smáu samfeløgin, sum eru 100% bundin at fiskiskapi í stikkuna.

Hetta er tað, sum vit hava havt sviðan av. Og tað kann ikki verða rætt. Tað hevur einki við demokrati at gera, endar Jákup Lindenskov, fólkatingsmaður.

Vit prenta fyrst svarið frá Anker Jørgensen til taluna sum Jákup Lindenskov helt í samband við, at nýggja stjórnin tók við — og síðan kemur viðmerkingin frá Jákupi Lindenskov

Hr. Lindenskov sagde, at EF viser ikke forståelse nok for de fiskeriproblemer, som de færøske fiskere har. Jeg vil kun i denne forbindelse sige, for det første:

Regeringen skal gøre alt, hvad vi kan for at støtte færingerne løvrigt også grønlandere i de problemer man har i fiskeriet. Men for det andet er det jo interessant, at det ene sted får man at vide, at medlemsskabet af EF gør det vanskeligere for grønlandere at løse deres fiskeriproblemer, og det andet sted får man at vide, at Færøerne, som er udenfor EF, har lige så store eller måske i øjeblikket større fiskeriproblemer, end grønlanderne har.

Jeg synes, det både for grønlanderen og for færingerne er værd at have med ind i sine overvejelser, når man vurderer hvad der er den egentlige årsag til, at vi i dag har disse mange fiskeriproblemer.

Jeg kan positivt sige, at regeringen vil medvirke til at finde en fornuftig løsning på råstofproblemet. Vi er villige til at deltage i forhandlinger med Færøernes landsstyre om det. Og det samme gælder

— Tá státsministerin svarar, at stjórnin vil gera, hvat hon er ment fyrri at stuðla okkum i royndunum at tryggja fiskiveiðirættindi, so ivist eg ikki i, at stjórnin ger, hvat hon kann.

Men tá hann sigur, at tað er vert hjá okkum eins og grønlandinum at umhuga, hvar tann egentliga orsøkin til trupulleikarnar liggur, so er tað skjótt at siggja, at tað fyrri okkum er umráðandi at fáa forstáls fyrri tí sjónarmiði, sum skuldi verið lætt at fata, at eitt samfelag, sum bara hevur sjógvin, fiskiskapin at dúva upp á, hevur nógv meira brúk fyrri rættindum til at troysta sjógvin, enn tey samfeløg, sum hava túsund onnur ting at liva av.

Men tað er hetta, sum tykir at verða so trupult hjá EF at skilja.

Vit siggja, hvussu tað nú verður roynt at fáa mest møgulegt fram, at tað er til bakkast fyrri Grønland um teir velja at fara burtur úr EF. Vit eiga ikki at blanda okkum upp í hetta tjakið, men vit megu to ársannað, at áhugin hjá EF ikki er tann sama sum áhugin hjá grønlandinum. Domini eru jú fleiri, t.d. teir týsku stórtrolararnir, sum ikki smáðast at taka til sín, tað teimum hóvar.

Tað skal vera logið, um tað í framtíðini fer at vera líka so lætt sum higartil at fara eftir mati inni hjá øðrum, tá tað ræður um fisk til matna.

Hvat vildu teir sagt í EF, um vit komu inn á teirra

Lóg um fólkeyvirlit:

Persónnummarskipan

Beint áðrenn tingið fór heim í jólafri, legði undirritaði vegna landsstýrið uppskot á ting um lóg um fólkeyvirlit. Galdandi lóg um fólkeyvirlit er frá 1949, so einki lögð var, um hon bleiv avloyst av eini meira tíðarhóskandi. Men grundin til, at lógaruppskotið kemur fram nú, stendur í sambandi við samtiðarskattin, sum landsstýrið sum kunnugt arbeiðir við.

I mun til galdandi lóg, hevur uppskotið tvær høvuðsbroytingar. Fyrra er, at landsfólkeyvirlit verður sett á stovn. Lógin frá 1949 talar bert um kommunal fólkeyvirlit, men hesi eru eftirsíðan vorðin samskipað av landsfólkeyvirlitinum, sum landið rekur. Nýggja lógin staðfestir sostatt galdandi praksis.

Seinra broytingin er, at landsfólkeyvirlitin verður heimilað at geva hvørjum fólki eitt persónnummar. Tað, at vit hvør sær eru skrásett við einum tali, er einki nýtt. Hyggur tút at sjálvuppgávuni, sum just í hesum døgum verður send okkum av líknaravvaldinum, so verður tú varugur við, at tú umframt við navn og bústaði er uppførdur við føðingardegi og einum tali. Man nakar hava tikið sær tikni av at vera skrásettur við hesum tali? Tað, sum landsfólkeyvirlitið sambært lógaruppskotið skal fáa heimild til, er at samskipa føðingardag og áðurnevnda tal soleiðis, at

hetta gerst einfaldari.

Ætlanin er, at hvørt fólkskal hava eitt persónnummar við 9 tølum. Tey fyrstu 6 vísa føðingardagin og tey 3 seinastu eru sjálvt persónnummarið. Í hesum seinastu tølunum eru eisini innbygdur upplýsingar við tað, at tey fyrstu tvey töluni vísa føðingargæld og seinasta talið visir um ein er kvinna ella maður ávíkavist um talið er óstakt ella stakt.

Skal komandi samtiðarskattur, sum verður ein centralt styrd skipan, virka, so er avgjörðum tydingi, at persónsupplýsingar eru beinir og av tí at fráboðanarskipanin skal dataviðgerast, er neyðugt, at hvørt fólks

hefur eitt eintýtt persónnummar. Eins og áðurnevnda tal á sjálvuppgávuni er persónnummarið bert ætlað til innanhýsis brúk, men hevur tú hug at minnst tað, skal tú umframt føðingardagin bert leggja tær trý töl í geyma. Tað er sostatt lagligt fyrri báðar partar. Eingin skal verða noyddur at uppgjeva persónnummar fyrri at verða avgreiddur, tað verður ein sum higartil við at uppgjeva navn og bústað, og um tað ikki rokkur, so føðingardag.

Tað er landsfólkeyvirlitið, sum verður sjálvt spinnilin í samtiðarskattskipanini og sum fær heimild at geva fólki eitt persónnummar. Men tað stendur teim kommunalu

fólkeyvirlitinum, eisini Tórshavnar, fritt fyrri at nýta einihvørja aðra skipan. Landsstýrið gjørdi Tórshavnar kommunu varuga við longu seinasta vár, at vit arbeiðdu við broytingum í núverandi skráseting og at alt bendi á, at vit fóru at velja eina persónnummarskipan.

Øll norðurlond (Grønland er partur av teirri donsku skipanini), ja, øll lond í vesturheiminum úttan Holland hava eina persónnummarskráseting. Men tað er ikki tí, vit skulu hava eina slíka. Landsstýrið mælir til persónnummar, tí tað er ein hent skipan.

Sama dag, sum eg legði uppskot til lóg um fólkeyvirlit á ting, legði eg eisini uppskot um lóg um evnisskráir hjá almennum myndugleikum (eisini kallað datalóg) á tingborð. Nú elektronisk dataviðgerð skal fara fram av persónligum upplýsingum, er avgjört neyðugt at verja borgaran móti misnýtslu av hesum upplýsingum, og tað er lógin um evnisskráir borgarar.

At persónnummarskráseting aðrastaðir, í Danmark kallað CPR, hevur fingið so ringt orð á seg, er av teirri orsök, at har kom lógin um evnisskráir fleiri ár aftaná, at persónnummar var fyrirskipað. So verður ikki hjá okkum — her koma tær samstundis.

Torbjørn Poulsen